12 a JARO SEPTEMBRO - DEÇEMBRO N. 9—12

Brazila Esperantisto

OFICIALA ORGANO DE
BRAZILA LIGO ESPERANTISTA
REDAKCIO—Praça 15 de Novembro, 101
RIO DE JANEIRO — BRAZILIO

AVENUO RIO BRANCO

RIO DE JANEIRO — BRAZILIO

BRAZILA LIGO ESPERANTISTA

(Liga Esperantista Brasileira)

B. L. E.

(Reconhecida de Utilidade Publica por Decreto n. 4356, de 26 de Outubro de 1921)

Unuiĝo Kreas Forton

ESTATUTOS

Art. 1º — A BRAZILA LIGO ESPERANTISTA (B. L. E.), fundada em 21 de Julho de 1907, com séde na cidade do Rio de Janeiro, tem por fim:

a) Dirigir a propaganda geral do Esperanto no Brasil;
b) Fazer propaganda do Brasil no estrangeiro por meio do Esperanto;
c) Colligar e auxiliar os grupos esperantistas;
d) Organizar regulamentos para exames de Esperanto e dar os respectivos diplomas;
e) Promover a creação de cursos superiores e por correspondencia;
f) Representar a opinião dos esperantistas brasileiros que lhe forem filiados:
g) Superintender a organização de congressos brasileiros de Esperanto;
h) Editar o BRAZILA ESPERANTISTO.

Art. 2º — A «Brazila Ligo Esperantista» consiste de:

a) Socios fundadores;
b) Socios isolados;
c) Socios bemfeitores;
d) Socios honorarios;
e) Grupos filiados (sociedades, associações, clubs, etc.)

§ 1º — São socios fundadores todos os que se achavam quites em 13 de Dezembro de 1913.

§ 2º — São socios isolados todos os que pagam uma contribuição annual de 5$000.

§ 3º — E' socio bemfeitor toda a pessôa que fizer á B. L. E. uma doação de, pelo menos, 200$000.

§ 4º — E' socio honorario toda a pessôa que prestar grandes serviços á B. L. E. Este titulo será dado por um congresso brasileiro de Esperanto.

§ 5 — São grupos filiados todos os que, acceitando este regulamento, pagam uma quota annual de, pelo menos, 15$000, correspondente a seis socios, a razão de 2$500 cada um.

§ 6º — Os pagamentos são feitos adiantadamente.

Art. 3º — A «Brazila Ligo Esperantista» não intervem nas questões que dizem respeito á vida interna dos grupos filiados, que podem livremente agir, segundo os seus estatutos.

Art. 4º — Os socios têm direito a:

a) Receber gratuitamente o «Brazila Esperantisto», orgam official da B. L. E.
b) Gosar de abatimento nos livros ou outras publicações feitas pela B. L. E.

§ 1º — Os grupos filiados podem, gratuitamente, publicar no orgam official informações sobre o movimento esperantista local.

Art. 5º — A «Brazila Ligo Esperantista» reunir-se-á em sessões ordinarias de trez em trez mezes, nas quaes tomarão parte os membros da directoria, os socios isolados e os delegados dos grupos filiados.

§ 1º — Os membros da directoria e os socios isolados têm direito a um voto cada um.

§ 2º — Os delegados de grupo filiado têm direito a tantos votos quantas vezes a contribuição total do grupo contiver a quota annual de um socio isolado. Esses votos poderão ser accumulados por um delegado ou repartidos por dois ou mais.

Art. 6º — A «Brazila Ligo Esperantista» será dirigida por uma directoria composta de um presidente, um vice-presidente, um secretario geral, dois secretarios e um thesoureiro.

§ unico — A directoria será eleita durante os Congressos Brasileiros de Esperanto, ou em assembléa geral se houver um intervallo superior a dois annos entre dois Congressos.

....

ESTRARO de B. L. E.

Honora prez — D-ro Everardo Backheuser.
Prezidanto — Ing. A. Couto Fernandes.
Vicprezidanto — D-ro Venancio da Silva.
Ĝenerala sek — Ing. H. Motta Mendes.
1ª sek — S-ro Odillo Pinto.
2ª sek — F-ino Yrany Baggi de Araujo.
Kasisto — S-ro E. Felix Tribouillet.

———

GRUPOJ ALIĜINTAJ AL «B. L. E.»

1. BRAZILA KLUBO «ESPERANTO». (1906) Sidejo: *Praça 15 de Novembro, 101, Rio de Janeiro.*
2. ESPERANTO - KLUBO DE ARACAJU'. (1907). Sidejo. *Aracajú, Sergipe.*
3. VIRINA KLUBO. (1912) Sidejo: *Rua General Severiano, 170, Rio de Janeiro.*
4. GRUPO ESPERANTISTA «COUTO FERNANDES». (1914). Sidejo: *Rua Collares Moreira, 116. S. Luiz. Maranhão.*
5. NOVA SAMIDEANARO 1919). *Rua Tristão Gonçalves, 246. Fortaleza. Ceará*
6. ESPERANTISTA RONDETO «VERDA STELO» (1919). *São Bonifacio. Correio de Theresopolis. S. Catharina.*
7. VERDA STELARO. (1920). *Rua Paysandu, 781. Pelotas. Rio Grande Sul.*
8. ESPERANTISTA GRUPO «ENERGIO» (1921). *Instituto Historico e Geographico. Belém. Pará'.*

———

Tarifo por anoncoj

1	Paĝo	40	Fr.	francaj.	24$000
1/2	»	25	»	»	15$000
1/4	»	13	»	»	8$000
1/8	»	8	»	»	5$000
1/16	»	5	»	»	3$000

Rabatoj: 2 enpresoj 5 %, 3 enpresoj 10 %, 6 enpresoj 20 %.

Procento al la anonckolektantoj 10 %.

BRAZILA ESPERANTISTO

OFICIALA ORGANO
de "BRAZILA LIGO ESPERANTISTA"

12-a Jaro | Numero 9-12

Aliĝo al B. L. E. 5$000
Jarabono eksterlande Fr. 5
(Franca valoro)

Septembro-Decembro 1921

REDAKCIO—Praça 15 Novembro, 101
RIO DE JANEIRO — BRAZILIO

Brazila Ligo Esperantista kaj la Brazila Registaro

La 1an de Decembro de 1920 la deputitoj s-roj E. Mesquita kaj C. Lima prezentis projekton de leĝo, laŭ kiu Brazila Ligo Esperantista estas konsiderata societo de publika utileco.

D-ro Leoni Ramos favore raportis tiun ĉi projekton, kiu estas en Junio 1921a aprobita de la Deputata Ĉambro kaj sendita al la Senato.

Senatano d-ro Godofredo Vianna finis sian bonegan raporton per la jenaj vortoj: «Tiu ŝufiĉas por ke la Senato povu rekoni la utilecon vere efikan, kiun la Ligo alportos al la altaj naciaj interesoj.»

Tiu ĉi raporto estas unuanime aprobita de la Leĝa kaj Justeca Komitato kaj la projekto poste de la Senato.

La rezolucio de la Parlamento estas tiam sendita al d-ro Epitacio Pessôa, prezidanto de la Respubliko, kiu ĝin sankciis la 26an de Oktobro lasta per la dekreto n. 4356.

——

Je la 12a de Novembro d-ro Epitacio Pessôa ricevis la antaŭe permesitan viziton de komitato konsistanta el s-roj inĝ. A.Couto Fernandes, prezidanto de Brazila Ligo Esperantista; d-ro Nuno Baena, prezidanto de Brazila Klubo «Esperanto» kaj inĝ. A. C. de Arruda Beltrão, prezidinto de la Organiza Komitato de la 6a Brazila Kongreso de Esperanto, kiu lin dankis pro la sankcio de la Parlamenta rezolucio, laŭ kiu Brazila Ligo Esperantista estas konsiderata kiel societo de publika utileco.

D-RO EPITACIO PESSOA
Prezidanto de la Brazila Respubliko

Lia Prezidanta Moŝto diris ke li ĝin sankciis tute plezure, ĉar li estas konvinkita ke la internacia lingvo Esperanto estos tre utila al la Homaro dank' al ĝia logiko kaj facileco, kiujn li mem konstatis post legado de esperanta gramatiko.

Li promesis sian helpon al la propagando de Esperanto kaj precipe al ĝia instruado en publikaj lernejoj.

La komitato donacis al d-ro Epitacio Pessôa kelke da esperantaj libroj, kiujn li dankis, promesante ellerni la helpan lingvon, tuj kiam li havos disponeblan tempon.

La ĵurnaloj priparolis pri tiu vizito, kiu certe plirapidigos la propagandon de Esperanto en Brazilio.

O Dr. Epitacio Pessôa e o Esperanto

O Sr. Presidente da Republica recebeu, hontem, em audiencia, uma commissão de esperantistas constituida pelos drs. A. Couto Fernandes, presidente da Brazila Ligo Esperantista; Nuno Baena, presidente do Brazila Klubo Esperanto, e A. C. de Arruda Beltrão, presidente da Commissão Organizadora do 6º Congresso de Esperanto. A Commissão foi agradecer a assignatura do decreto que considera de utilidade publica a referida associação.

O chefe do Estado declarou que assignara o decreto com muito prazer, pois acredita que o Esperanto póde prestar valiosos serviços á humanidade, graças á sua facilidade e logica, como teve occasião de verificar ao ler uma grammatica nesta lingua; declarou mais que empenhará todo seu apoio ao Esperanto e principalmente no que diz respeito ao seu ensino nas escolas publicas, de accordo com a lei municipal sobre o assumpto.

(Das "Varias" do "Jornal do Commercio", de 13 de Novembro.

Decreto N. 4 356 — de 26 de Outubro de 1921

Considera de utilidade publica a Brazila Ligo Esperantista (Liga Esperantista Brasileira), com séde nesta Capital.

O Presidente da Republica dos Estados Unidos do Brasil:
Faço saber que o Congresso Nacional decretou e eu sancciono a resolução seguinte:
Art. 1º E' considerada de utilidade publica a Brazila Ligo Esperantista (Liga Esperantista Brasileira), com séde nesta Capital.
Art. 2º Revogam-se as disposições em contrario.
Rio de Janeiro, 26 de Outubro de 1921, 100º da Independencia e 33º da Republica.

Epitacio Pessôa.
Joaquim Ferreira Chaves.

O XIV Congresso Universal de Esperanto

(6 a 12 de Agosto de 1922)

O Congresso de Praga escolheu a cidade de Helsinki (Helsingfors), capital da Finlandia, para ahi realizar-se o XIV Congresso Universal de Esperanto.

O successo desta reunião esperantista está assegurado pela participação do governo da Finlandia, que reconhecendo o alto valor do Esperanto, dello se utiliza para uma efficaz propaganda de seu paiz. A Finlandia terá o seu primeiro congresso internacional, em que se farão representar dezenas de paizes, quer officialmente, quer particularmente, creando assim uma aproximação benefica aos interesses nacionaes e aos da humanidade.

O annuncio official deste Congresso é firmado, entre outros, pelos snrs Carl Enckel, embaixador especial e ministro acreditado da Finlandia em Paris; Rudolf Holsti, ministro das Relações Exteriores; Nilo Liakka, ministro da Instrucção Publica e Cultos; Oskari Mantere, vice-presidente do Parlamento; G. J. Ramstedt, encarregado de negocios em Tokio; E. N. Setala, ex-ministro da Instrucção Publica e actualmente membro do Parlamento; Vaino Vuolijoki, presidente do Parlamento.

A viagem á Finlandia é menos longa do que á primeira vista parece, e a Commissão Organizadora providenciará para tornal-a mais curta e agradavel. Vapores especiaes partirão de Hull, de Antuerpia e de Stettin conduzindo os congressistas, que serão recebidos nesses portos pelos *delegitoj* de U. E. A. (Universala Esperanto-Asocio). O Congresso será realisado em Agosto de 1922 e durará uma semana.

Os esperantistas e outras pessoas que desejarem adherir ao Congresso, podem informar-se com o delegado de U. E. A. no Rio de Janeiro (Praça 15 de Novembro, n. 101, 2º andar).

CIRKULERO

Estimata Sinjoro

La NACIA EKSPOZICIO DE LA MEMORIGA CENTJARA DATREVENO DE LA BRAZILA SENDEPENDECO prezentas al Esperanto bonegan okazon por elmontri ĝian forton kaj disvastigon. Krom la grava komisio jam donita rilate al la ekspedo de prospektoj diverslingvaj kaj en Esperanto, B.L.E. okupos apartan ĉambron interne de la loko de l'Ekspozicio. B.L.E. intencas fari grandegan montron de Esperantaĵoj, kaj por atingi tian celon ĝi bezonas la helpon de la tuta esperantistaro. Ni esperas, ke vi sendos al ni ĝustatempe gazetojn, revuojn, verkojn (literaturajn, lernigajn, muzikajn), katalogojn, glumarkojn, insignojn, propagandajn afiŝojn, k.t.p., k.t.p.

Laŭ peto, ni resendos al vi post la fermo de la Ekspozicio, la Esperantaĵojn de vi sendotajn, aŭ ni vendos ilin eventuale je via konto. Tiuokaze bonvolu montri la prezon.

Altestime
BRAZILA LIGO ESPERANTISTA

A Liga das Nações e o Esperanto

Em sua Assembléa Geral de 15 de Setembro ultimo, a Liga das Nações resolveu, de accordo com a proposta de representantes de 13 Estados, incluir na Ordem do Dia da proxima reunião em 1922, a questão do ensino do Esperanto nas escolas publicas, e incumbir o secretario geral de preparar até lá um relatorio completo e documentado sobre o assumpto, e especialmente sobre os factos de observação e resultados obtidos.

A Directoria da «Brazila Ligo Esperantista» recebeu da Secretaria da Liga das Nações o seguinte officio:

39/15531/579. Genéve, 9/8/21.

Senhores.

Tenho a honra de accusar o recebimento de vossa mensagem de 10 de Agosto, em favor do Esperanto, que vos dignastes de enviar aos Membros da Liga das Nações.

Immediatamente publicamos um resumo dessa mensagem, indicando o numero das assignaturas, no Jornal Official da Segunda Assembléa, para que todos os Delegados pudessem della tomar conhecimento.

Acceitae, Senhores, a expressão de meus sentimentos muito elevados (as.) *O. Halecker*.

Secretaria. Secção dos Escriptorios Internacionaes.

JE L'MEMORO

Al d-ro Nuno Baena)

Memore donacis beletan ringeton
al mi plej amata knabino.
Por pruvi la amon mi donis rozeton
al mia de l'koro reĝino.

Ŝi metis la rozon de sanga koloro
en sian de preĝoj libreton.
En tempoj de ĝojo, maldolĉa doloro,
mi portis la karan ringeton.

Ho, multe da tempo ankoraŭ ne pasis
de l'rozo jam velkis la floro.
Amata knabino la mondon forlasis
jam ĉesis la bato de l'koro.

Mortante penadas ŝi ĉirkaŭ min preni
tuŝita de mia ĉagreno:
«Ne ploru, karulo, ni devas kunveni
de Dio en bela ĝardeno.

«Kaj, kiam vi venos al pordo ĉiela,
mi konos vin per la ringeto;
sur brusto la mia, spirita, anĝela,
florados la ruĝa rozeto».

Theodoro A. Doleys.

Tupaceretan. Rio Grande Sul.

MALDOLĈA

Ida Baccini

Mi ne scias kiel multaj el miaj lernantetoj sukcesis ekscii ke tiu tago estas mia naskiĝa datreveno. Mi vidis ilin alveni al la lernejo, festvestitajn kaj kun donaceto en la manoj. Iu portis al mi elegantan plumingon, alia meslibron, alia ilarujon, alia belan bukedon de freŝaj floroj.

Tiu sceno min konsolis kaj malĝojigis samtempe; ĝi min konsolis, ĉar ia esprimo de danko kaj amo, kiu alvenis al mi de tiuj bonaj infanoj, tuŝis mian koron kaj influis por ke mi trovu malpeza ĉiun suferon; ĝi min malĝojigis, ĉar mi pensis ke la mono elspezita per tiuj aĉetajoj povus esti uzata pli noble. Tamen mi ricevis serene tiujn karajn ampruvojn.

Nur unu knabeto, la plej malriĉa, donacis al mi nenion; sed pro lia aspekto embarasita kaj pro lia ŝajno malĝoja mi imagis kiel li devus suferi. Mi alvokis lin kaj, kiam li troviĝis proksime, mi ofte lin ĉirkaŭprenis kaj kisis lin. Kuraĝigita per tiuj karesoj, la kompatinduleto metis en miajn manojn malgrandegan pakajeton kaj hontite forkuris. Surprizite, scivole kaj de neniu rimarkite mi ĝin malfermis. Ĝi estas... divenu... tri malgrandaj pecetoj da sukero!!

Mi revokis lin kaj...:

— Kiu diris al vi ke mi ŝatas la sukeron? mi demandis al li ridante.

— Neniu, li respondis, mi mem divenis tion! Mi ankaŭ ĝin ŝatas tiom!

— Kaj vi, mi rediris kortuŝita, ĝin petis al via panjo?...

— Ne, sinjorino, li tuj respondis, mi petis nenion al neniu. Mi rezervis la mian.

— Nu...

— Mia avino, donante al mi kafon kun lakto, metas ĉiam en mian tason tri malgrandajn pecetojn da sukero por ĝin dolĉigi. Mi forprenis la sukeron.

— Kaj la kafo kun lakto? mi demandis sentante la gorĝon premata.

— Mi trinkis ĝin maldolĉan!

Marjo, malgranda Marjo, kie vi estas? Eble la fumo de la fabrikoj nigrigis vian anĝelvizaĝon, eble vi plugas la kampojn, kie la greno blondiĝas aŭ la vinbero maturiĝas je suno; eble vin akceptis la ŝipoj aventuremaj, kie la laboro estas tiel trompanta... Sed, kio ajn vi estas, laboristo, terkulturisto aŭ maristo, via koro estas inter la noblaj koroj, por kiuj amo estas sufero, abnegacio estas devo. Marjo, se vi povus dum momento, eniri en mian studĉambreton, vi vidus multe da libroj, multe da ludiloj; sed vi vidus ankaŭ, konservatajn en malgranda vitrakloŝo, tri malgrandajn pecetojn da sukero, nomon, daton!

El itala lingvo tradukis

Carlos Domingues

Novo successo do Esperanto

Realizou-se em Trieste, no proximo mez de Setembro passado, o XI Congresso da Sociedade para o Progresso das Sciencias, a mais alta organização scientifica italiana. Por essa occasião foi approvada a seguinte resolução:

«O Congresso da Sociedade Italiana para o Progresso das Sciencias, reunido em Trieste, depois de ouvir o relatorio do Professor Alberto Alessio, sobre o emprego do Esperanto nas communicações internacionaes, faz votos para que todos os estudantes, e em geral todas as auctoridades favoreçam a disseminação do Esperanto como meio efficaz de comprehensão entre as pessoas de nações diversas, e bem assim nomeia uma commissão para apresentar, na proxima reunião, um relatorio sobre as condições do movimento universal do Esperanto, opinando pelo melhor meio de facilitar o seu desenvolvimento.»

Brazila Klubo “Esperanto”

2ª Konsilantara Kunsido en la 22ª de Oktobro de 1921.

La sekretario legas sciigon de S-ino Rachel Bessa, kiu pravigas ŝian foreston.

D-ro Venancio da Silva diras, ke oni devas peti, ke la direktoroj de privataj kaj publikaj lernejoj permesu la malfermon de kursoj Esperantaj en siaj lernejoj. Ĉiuj apogas la ideon de d-ro Venancio da Silva.

La prezidanto diras, ke li havas pli malpli la saman opinion, kaj li legas projekton de letero sendota al la direktoroj de privataj lernejoj. La redaktado de la letero estas aprobita.

Inĝ. Motta Mendes prezentis la ideon presigi propagandilojn, konsistantajn el resumo de la gramatiko sur flanko de poŝtkarto aŭ paperfolio, kaj sur la alia flanko el opinioj de gravaj asocioj kaj eminentuloj. La ideo estas akceptita.

———

2ª Ordinara Estrara Kunsido en la 3ª de Septembro de 1921. — Prezidas d-ro Nuno Baena. La protokolo de la 1ª kunsido estas aprobita. S-o Alcindo Terra demandas, ĉu la prezidanto jam faris, kion la Konsilantaro konsilis.

La prezidanto kelarigas, ke konsiloj ne estas devigaj decidoj, sed nur helpon. La prezidanto agas laŭ la cirkonstancoj. Li povas diri, ke li sendis inviton al ĉiuj anoj, por ke ili penadu pligrandigi la nombron de la klubanoj proponante almenaŭ unu novan membron, kaj jam kvar el ili plenumis la peton.

———

3ª Ordinara Estrara Kunsido en la 1ª de Oktobro de 1921.— Prezidas d-ro Nuno Baena.

Estas akceptitaj adeptoj: S-roj Dyonisio Marcionillo de Souza kaj inĝ. Annibal Pinto de Souza, proponitaj respektive de inĝ. Antonio Carlos de Arruda Beltrão kaj de s-ro Octavio de Azevedo Macedo.

Laŭ propono de la prezidanto, oni aprobas kondolencan voĉon pro la morto de generalo Thaumaturgo de Azevedo, kiu dum kelkaj jaroj, kiel prezidanto de Societo de Geografio de Rio de Janeiro, ĉiam pruvis sian simpation al Esperanto.

La prezidanto sciigas, ke la sidejo estis honorata de la vizito de s-o Enrique Legrand, klera kaj sindona samideano, kiu reprezentis oficiale la Respublikon de Urugvajo ĉe la Kongreso Universala de Esperanto, okazinta en Praga, ĉefurbo de Ĉeĥoslovakujo.

———

4ª Ordinara Estrara Kunsido en la 5ª de Novembro de 1921. — Prezidas d-ro Nuno Baena.

La sekretario legas oficialan leteron de la Organiza Komitato de la XX Kongreso de Amerikanistoj, okazonta la proksiman jaron en Rio de Janeiro, sciigante, ke laŭ propono de d-ro Antonio Carlos Simoens da Silva, Brazila Klubo Esperanto estas akceptita kiel membro de la nomita Kongreso.

La prezidanto sciigas, ke dezirante efektivi la ekskursojn kaj paroladojn jam konsilitajn, li invitis s-on Annibal de Souza por gvidi la unuan karavanon esperantistan al la Nacia Muzeo, kaj f-inon Maria Luiza Bocayuva for fari la unuan paroladon.

La prezidanto sciigas, ke li sendis cirkuleron al la direktoroj de privataj lernejoj en Rio de Janeiro, proponante starigi kursojn de Esperanto, kaj ke li atendas la respondon ĝis la 30ª de Decembro, limtempo montrita.

D-ro Nuno Baena estas elektita Delegito de U. E. A. en la Regiono Rio de Janeiro, kaj s-ro Odillo Pinto, vicdelegito.

———

5ª Ordinara Estrara Kunsido en la 3ª de Decembro de 1921. Prezidas d-ro Nuno Baena.

La protokolo de la 4ª kunsido estas aprobita La prezidanto sciigas, ke li aligis B. K. E. al U. E. A., kaj ke la kotizaĵo estas pagita. La estraro difinas la tagojn por la ekskurso al Nacia Muzeo kaj por la parolado de Fraŭlino Bocayuva.

La prezidanto proponas, ke B. K. E. aĉetu la verkojn de Zamenhof ankoraŭ ne ekzistantajn en ĝia biblioteko. La estraro aprobas.

La prezidanto petas, ke B. K. E. pli vigle propagandu Esperanton, por ke la brazilaj esperantistoj akompanu la tutmondan esperantistaron en ĝia vigla agado. La estraro konsentas kun tia ideo, kaj promesas ĝin efektivigi.

U. E. A.

La nuna Delegito estas D-ro Nuno Baena (Praça 15 de Novembro, 101, 2º andar) kaj vicdelegito S-ro Odillo Pinto.

La kotizaĵoj por la jaro 1922 estas la jenaj: membro ordinara — 5.00 fr. svisaj; membro-abonanto — 12.50 fr. sv.; Esperantia Entrepreno — 12.50 fr. sv.; subtenanto — 25,00 fr. sv.; membro dumviva — 300 fr. sv.

Samideanoj dezirantaj aliĝi al la grava Universala Esperanto — Asocio, sin turnu al la Delegito en Rio de Janeiro, se ne ekzistas en sia Regiono, aŭ rekte al la Centra Oficejo (Rue du Théâtre, 12, Genève).

Esperanto en gimnazioj de Bulgarujo

Dum monato julio la parlamento de Bulgarujo voĉdonis novan leĝon de publika instruado laŭ kiu (art. 143) Esperanto estos instruata kiel fakultativa studobjekto en la bulgaraj realaj lernejoj.

La nova programo de instruado akiros povon komence de la venonta lerneja jaro.

Tamen, konsciante la altan valoron de internacia lingvo kaj en deziro pruvi sian plenan simpation al la esperanta movado, la ministro de publika instruado, Sro St. Omarĉevski, petis de Centra Komitato de Bulg. Esp. Societo liston de esperantistoj, kiujn li oficigos kiel lektorojn de Esperanto en gimnazioj dum la nuna jaro.

Per dekreto N° 4841 de 7-a de oktobro Sro Ministro oficigas la nomitajn en la listo personojn kaj post kelkaj tagoj 29 oficialaj lektoroj komencos instruadi Esperanton en granda nombro da knabaj kaj knabinaj gimnazioj de Bulgarujo.

Internacio Katolika

Internacio Katolika (Ika), kiu akceptis ankaŭ Esperanton kiel oficialan lingvon, bone progresas. En pli ol 30 landoj laboras direktoroj kaj en preskaŭ ĉiuj gravaj urboj de la mondo funkcias delegito de Ika, kun fervore agadas kaj pere de Esperanto estas en konstanta interrilato kun la centrejo.

La oficiala organo de Ika «Katolika Mondo» aperas en gazeta formato Esperanto. — Tio estas sendube grava sukceso por la tutmonda Esperanto-movado.—

Internacia Katolika Unuiĝo Esperantista (IKUE) laboras kiel faka parto interne de Ika kiel ties speciala organizo de la por - Esperanta laboro.

Pluajn sciigojn donas la centrejo de Ika kaj IKUE en Graz (Aŭstrujo) Karmeliterplatz 5, aŭ la provizora direktoro en Brazilio — *S-ro A. Couto Fernandes, Laranjeiras, 225, Rio de Janeiro.*

Skolta Esperantista Ligo

Skoltoj Esperantistaj bonvolu notu la adreson de la nova Sekretario de la Skolta Esperantista Ligo, al kiu oni devas sendi ĉiujn komunikajojn pri skoltaferoj esperantistaj: *Norman Booth, Netherton, Huddersfield. Anglujo.*

Estas elektita Agento de tiu Ligo por Brazilio s-ro inĝ. A. Couto Fernandes, Laranjeiras, 225, Rio de Janeiro.

Celoj:

(1) Disvastigi la skoltajn idealojn per Esperanto.
(2) Disvastigi Esperanton inter ĉiulandaj skoltoj.
(3) Krei skoltan literaturon en Esperanto.
(4) Eldoni internacian skoltan gazeton au revuon
(5) Solidarigi la senton de frateco, komunan ĉe la du movadoj. inter diversnaciaj junuloj.

Aliĝo : 2 anglaj ŝilingoj (3$000)

O Esperanto e o Commercio

«Les Echos», a grande revista commercial franceza, que se publica em Paris, já de algum tempo vem se batendo pela acceitação do Esperanto, como lingua internacional do commercio.

Ultimamente, em sua edição de 14 de Setembro, offereceu a seus leitores a traducção gratuita para o Esperanto de suas cartas e documentos, escriptos em francez, e, vice-versa, a traducção franceza gratuita de cartas e documentos escriptos em Esperanto.

Qualquer commerciante poderá dirigir-se em Esperanto a seus collegas francezes, na certeza de ser comprehendido.

Les Echos» remetterá um exemplar de sua edição, contra um pedido escripto em Esperanto e um franco ou quatro *coupon-réponse*, dirigidos á Rue Martel, 2 et 4, Paris.

O Esperanto e a Sciencia

A «Association Française pour l'Avancement des Sciences» por occasião do Congresso ultimamente realizado em Rouen, approvou diversas resoluções, a serem apresentadas ao Ministerio da Instrucção Publica, entre as quaes a seguinte: « «A «Association Française pour l'Avancement des Sciences» chama a attenção das associações scientificas e technicas para a questão da lingua internacional e faz votos para que, depois de se terem convencido de sua importancia e da perfeita capacidade do Esperanto para resolvel-a, empreguem para a sua realisação todos os meios de acção, de que dispuzerem, e que especialmente levem ao conhecimento dos Poderes Publicos o enorme interesse que tem para a Sciencia e para a França que esse facto seja verificado sem perda de tempo.

Illustração Brasileira

Tiu ĉi belega ilustrita revuo (37 cm. x 27 cm.), oficiala organo de la Aganta Komitato de la Centjarfesto de l' Sendependeco de Brazilio, dediĉas en ĉiu numero tutan paĝon por la publikigo de Brazila rakonto esperantigita. Ĝia 150 paĝa kristnaska speciala numero enhavas rakonton de d-ro Domingos Barbosa tradukitan de inĝ. A. Couto Fernandes.

La Direktoro de la revuo estas inĝ. Ezequiel Ubatuba, tre simpatia al Esperanto.

Ĉiu ordinara numero kostas 2$000 kaj la speciala 5$000. Redakcio : *Rua do Ouvidor, 164.*

KRONIKO

MARANHÃO. *S. José de Riba Mar*— Je la 3ª de Septembro, en la publika lernejo, s-ro Domingos Perdigão, ŝtata bibliotekestro, faris poroladeton pri Esperanto, al kiu ĉeestis la gelernantoj, la instruistinoj kaj aliaj loĝantoj en tiu ĉarma apudmara urbeto. Poste li malfermis kurson.

CEARÁ. *Fortaleza* — Ricevis la «Ateston pri lernado» la jenaj geesperantistoj: f-ino Amelia de Castro kaj s-ro Antonio Freire Jucá. Oni starigis kurson de Esperanto per korespondado (General Sampaio, 330.)

«Correio do Ceará» publikigis longajn artikolojn de s-ro Francisco Falcão pri la XIII Kongreso de Esperanto kaj pri Esperanto ĉe la Ligo de Nacioj.

Crato— La klera pastro Manoel Feitosa eklernis Esperanton kaj promesis ĝin instrui en la tiea Seminario. Li estas redaktoro de gazeto «A Região».

RIO GRANDE DO NORTE.*Mossoró* — «O Mossoroense» publikigis artikolon pri la vizito farita de esperantistoj al la Prezidanto de la Brazila Republiko.

BAHIA. *S. Salvador* — «Diario de Noticias» publikigis telegramon el Genevo pri la petskribo sendita al la Ligo de Nacioj.

Alagoinhas — «Correio de Alagoinhas» transskribis la tutan paroladon de generalo J. M. Moreira Guimarães okaze de la solena malferma kunsido de la 6a Brazila Kongreso de Esperanto.

ESPIRITO SANTO. *Victoria* — S-ro Arthur L. de Araujo Primo sciigis ke oni intencas fondi esperantistan grupon. Ke tia intenco fariĝu realaĵo, estas nia deziro!

«Diario da Manhã» aperigis artikolojn pri la petskribo sendita de Brazila Ligo al la Ligo de Nacioj, pri Esperanto kaj la Brazila Ekspozicio kaj tradukon de artikolo de «Ĉeĥoslovaka Gazeto».

«O Estado» publikigis artikolon pri la XIV Universala Kongreso de Esperanto.

S. PAULO. *S. Paulo* — Fondiĝis «Virina Internacia Federacio», kies celo estas la intelekta kaj morala eduko de l' virino por ŝia emancipo. Ĝi decidis uzi Esperanton en sia eksterlanda korespondado. Direktas la movadon s-ino Maria Lacerda de Moura (Av. Angelica, 181. S. Paulo).

PARANA'. *Coritiba* — S-ro Renato Cartaxo daŭrigas fervore labori por nia afero. La tieaj ĵurnaloj publikigis lasttempe kelkajn sciigojn kaj artikolojn pri Esperanto, el kiuj ni citas la jenajn:

Commercio do Paraná — «La petskribo al la Ligo de Nacioj». «Esperanto kiel lingvo Internacia».

Gazeta do Povo. — «La Centjarfesto kaj Esperanto». «La disvastigo de Esperanto». La Estonta Lingvo» kaj «La Francaj Inĝenieroj kaj Esperanto».

RIO GRANDE DO SUL. *Pelotas* — La ĵurnaloj «O Rebate» kaj «Opinião Publica» transskribis la peton senditan al la Ligo de Nacioj.

MINAS GERAES. *Barbacena* — Tiu ĉi peto aperis ankaŭ en la gazeto «A Ordem». kiu aldonis kelkajn favorajn konsiderojn.

RIO DE JANEIRO — Je la 10a de Septembro en «Centro Gallego» okazis festo organizita de la laborista Societo «Gremio Artistico Renovação».

Parolis pri Esperanto s-ro Antonio Vaz kaj oni kantis la esperantan himnon «La Espero».

Dum tombolo kun la celo havigi monhelpon al la suferantaj rusoj, d-ro Nuno Baena, prezidanto de B.K.E., partoprenis en la «ĵurnalo parolata», kaj faris la *Esperantan Kronikon*. Li ankaŭ deklamis la fablon «Cigno, Ezoko kaj Kankro».

D-ro Nuno Baena bone sukcesis en sia propagando, varmigante la entuziasmon de la laboristoj jam esperantigitaj kaj altirante al la helpa lingvo la atenton kaj intereson de la aliaj, pro tio, ke li parolis nur en Esperanto.

—«Virina Klubo» okazigis du kunvenojn ĉe la klubaninoj s-ino Custodia Marques kaj s-ino Adéle Duarte de Souza.

Tiu ĉi efektiviĝis je la 15ª de Decembro por soleni la naskiĝan datrevenon de l' karega Majstro. La festo komenciĝis per la bela marŝo «Antaŭen» kaj finiĝis per la himno «La Espero» kantitaj de belaj fraŭlinoj. Kantis kaj deklamis poeziojn kaj monologojn la geknaboj Léa Ramiro da Silva, Ilka de Oliveira Guimarães, Elisa Carnot Camilo kaj Manoel Domingues da Silva, fraŭlinoj Maria Luiza Bocayuva, Esther Bloomfield, Maria Cezar kaj Ruth Mascarenhas kaj s-roj d-ro Nuno Baena kaj Couto Fernandes. D-ro Venancio da Silva, en la nomo de Brazila Ligo Esperantista, salutis la Klubon kaj d-ron Zamenhof. Poste oni dancis dum tri horoj.

— La Organiza Komitato de la «Spiritualista kaj Spirita Internacia Kongreso», kiu okazos dum la Cetjarfesto de l' Sendependeco, decidis uzi Esperanton, kiel propagandilon. Ĝi disdonos cirkulerojn en Esperanto al ĉiuj konataj spiritaj asocioj.

— Je la 5a de Oktobro sub la aŭspicioj de «Virina Klubo», f-ino Yrany Baggi de malfermis kurson de Esperanto.

— «La Legio de l' Fondintoj de Nova Societo» rekomendis al siaj anoj la lernadon de Esperanto kaj per sia oficiala organo malfermis Esperantan kurson.

— Je la 15a de Novembro, la «Milita Juĝa Senpageco» aprobis proponon de Kapitano Diocleciano Martyr pri la starigo de«Amerika Konfederacio» sendotan al ĉiuj amerikaj regnestroj. Ĝi enhavas ordonartikolon pri la deviga instruado de la helpa lingvo Esperanto.

— La «Grupo Laborista Esperantista» kunvenis je la 27a de Novembro kaj la 18a de Decembro.

— La 26an de Novembro, okaze de kursfina festo ĉe «Collegio Baptista», grupo de ĉarmaj knabinoj kantis la Internacian Mar on, de E. Wanderley. La lingvo Esperanto estas ludita de f-ino Ondina Ribeiro.

— Mortis du bonaj amikoj de Esperanto, marŝalo *Thaumaturgo de Azevêdo*, eks tatestro, eksprez. de la Geografia Societo kaj de la Ruĝa Kruco kaj s-ro *Antero Pinto de Almeida*, direktoro prez. de «Jornal do Brasil», direktoro de l'Kompanio «Komerco kaj Navigado», direktoro de la Komerca Asocio kaj prez. de la Agada Komitato de la Centjarfesto de l'Sendependeco de Brazilio. Ambaŭ subskribis la peton senditan al la Ligo de Nacioj.

Al iliaj familioj niajn kondolencojn.

A. C. F.

BRAZILA GAZETARO

Rio de Janeiro

Dum la monatoj Septembro ĝis Decembro aperis multaj sciigoj pri Esperanto en la jenaj ĉiutagaj gazetoj: «Jornal do Commercio», «O Jornal», «Correio da Manhã», «A Noite», «O Dia» kaj «O Imparcial».

Aperis ankaŭ kelkaj artikoloj, el kiuj estas notindaj la jenaj:

«O Esperanto», artikolo de s-ro Honorio Rivereto.*(Genesis*, spirita monata revuo. Aŭgusto kaj Oktobro*)*.

«Brazila Esperantisto».*(Reformador*, 16/9)

«La Ŝtatoj de Orienta Eŭropo».*(O Jornal*, 30/9*)*.

«Kio estas Esperanto?». *Renovação*, monata revuo, komunista-anarkista. Oktobro).

«La Ligo de Nacioj kaj Esperanto» (*O Jornal*, *Correio da Manhã*, 2/11*)*.

«Esperanto ĉe la Ligo de Nacioj». *A Noite*, 8/11).

«Nova sukceso de Esperanto»· (*O Jornal*, 11/11*)*

«La XIV Universala Kongreso de Esperanto». *(Jornal do Commercio*, 22/11; *O Jornal*, 23/11),

«Esperanto kaj Komerco».*(O Dia*, 23/11*)*.

«Al la internacionalistoj». (*Nova Sociedade*, Decembro).

«Painlevé kaj Esperanto», artikolo sur la unua paĝo *(Correio da Manhã*, 14/12).

«Esperantista propagando». (*Jornal do Commercio*, 16/12).

«Esperanto en la lernejoj». (*O Tempo*, 31/12).

«Skolta Esperantista Ligo». (*O Escoteiro*).

«O Paiz» kaj «Rio-Jornal» publikigis telegramon el Genevo pri la petskribo sendita de Brazila Ligo Esperantista al la Ligo de Nacioj.

O Esperanto no Estrangeiro

INGLATERRA. *Londres* — A 15 e 16 de Outubro ultimo em Manor House, Bowdley, os amigos do Esperanto, em reunião intima, resolveram fundar "*The Friends*" *Esperanto Society* com o fim de grangear mais avultado apoio da Sociedade dos Amigos (Society of Fiends), em favor do movimento esperantista e em geral promover ou pugnar pela Causa da Paz por meio da Lingua Internacional.

O Snr. H. van Etten, de Paris. em Outubro p.p., fez uma excursão pela Inglaterra afim de propagar o Esperantismo entre os compatriotas Quakers. Eis em resumo o seu thema: «O Christão deve amar todos os habitantes do mundo, objectivo quasi impossivel sem comprehensão reciproca; já dispomos do instrumento para isso, — o Esperanto; é um dever claro, positivo de todo Christão uzal-o e divulgal-o.»

Tendo visitado Birmingham, Leeds e Plymouth, Lascahire e Cheshire. onde reuniu um auditorio de 200 pessôas, conseguindo realisar o seu ideal: a fundação da *Soc. Esperant-Quaker*.

Liverpool.— O Grupo esperantista desta cidade organisou, para solemnisar o dia natalicio de Zamenhof, importante programma: sessão exclusivamente em Esperanto, concerto de peças selectas, opiparo lunch entremeado de allusivos *toast*. Entre outros convivas eminentes esperava-se o Prof. Collinson, da Faculdade de Liverpool, o Snr. Griffiths, conhecido litterato de Galles, e o Pastor Primavesi: os convivas eram apenas em numero de 80.

Plymouth — O grupo esperantista recebeu a visita do Snr. Van Etter de Paris, em Outubro p. p., e a do illustre Snr. M. C. Butler que veiu expressamente fazer uma prelecção na Camara de Commercio, sobre o thema «Esperanto e Commercio»; a impressão produzida foi magnifica, o enthusiasmo do auditario grande, bem como a adhesão e o apoio de muitos circumstantes.

Sheffield — No intuito de provar que os Esperantistas mantém e animam o estudo das linguas nacionaes, fundaram a um mez a *Sociedade Cosmopolita*, sob os auspicios da Ass. Christã de Moços, (Fargate). As

sessões começam por breve conversação, das 7 h. 30 até 8 h. 15; depois a sociedade fracciona-se em pequenos grupos de varias linguas. Fallou-se já em Francez, Hespanhol e Allemão e organisaram-se secções para o Italiano, Russo e Esperanto. Julgam os fundadores ter assim creado mais uma opportunidade para a pratica e divulgação da nossa lingua. Na *Mond-Serva Ekspozicio*, (de 3 a 16 de Outubro ultimo) nesta cidade, o grupo local organisou um mostruario na secção internacional, onde se achavam expostos variados artigos esperantistas: além de objectos de propaganda foram distribuidos 10.000 exemplares de folhetos informando o publico sobre os ultimos successos do Esperanto. O successo foi completo pela magnifica impressão na multidão, e principalmente nos circulos officiaes. Como resultado immediato foram logo inaugurados cursos para funccionarios postaes e na Universidade, sob a direcção dos Srs. Applebaum, Pastor Primavesi, e Prys Griffiths.

FRANÇA. *Paris* — A importante revista commercial «Les Échos» inaugurou um curso de Esperanto para seus assignantes e declarou que traduzirá gratuitamente para o francez toda a correspondencia por elles recebida em Esperanto.

A resolução favoravel ao Esperanto assignada por 21 membros da Academia de Sciencias de França acaba de ser enriquecida com as assignaturas de mais 4 membros, entre os quaes o Snr. Painlevé, ex-presidente do Conselho de Ministros.

Na Exposição de l' «Komerca Organizo», realisada pela «Sindikata Ĉambro de la Komerca Organizo» no «Granda Palaco» em Paris, ostentava-se o *Esperanta Kiosko*, do Centra Oficejo, muito visitado pelos circumstantes.

Lion — A Camara do Commercio, em Junho ultimo, manifestou o desejo de que sejam creados cursos resumidos, com o exclusivo e limitado objectivo de ensinar a ler em Esperanto e quando necessario, responder as cartas commerciaes, utilizando a grammatica e o diccionario ou vocabulario esperanto.

Rouen — *L'Association française pour l'Avancement des Sciences*, no seu ultimo congresso, votou uma moção chamando a attenção das associações scientificas e technicas para a questão da lingua internacional e recommendando o estudo do Esperanto.

SUISSA. *Genebra* — O «Instituto Jean-Jaques Rousseau», conhecida escola de sciencias educativas, resolveu convocar uma conferencia internacional, a reunir-se na proxima paschoa, para discutir os meios efficazes para a generalisação do ensino do Esperanto nas escolas de todos os paizes.

ALLEMANHA. *Berlim* — Antes do Congresso Internacional de Praga, realisou-se uma reunião esperantista, a qual compareceram, além dos representantes allemães, os de 15 nações estrangeiras. O industrial Grube, em nome do grupo esperantista «Grupo-Berlin», saudou os circumstantes com um esperançoso — «Avante Esperanto». O conselheiro municipal Wege saudou-os em nome da cidade de Berlim. Em seguida o sr. W. W. Mann, de Londres, discursou sobre «A necessidade do Esperanto para a civilisação commum dos povos depois da guerra, o melhor meio para a reconstrucção social». O conselheiro escolar Engel saudou a Assembléa em nome das autoridades de instrucção publica, muito sympathicas ao Esperanto e recordou commovido seu encontro com o Padre Schleyer, justamente 30 annos antes, e as esperanças que nutria sobre o seu invento, o *Volapuk*, a cathedral da paz, como o intitulara. Depois fizeram-se ouvir os representantes da União allemã de Paz, o sueco cégo Ulsson, representando os esperantistas cégos, os representantes dos esperantistas da Inglaterra e Belgica (senhoras) da Bulgaria, Dantzig, Tcheco-slovachia, Finlandia, Lithuania, Noruega, Polonia, Russia, Suecia, Hollanda, etc. D'ahi seguiram todos para Praga.

— O Ministro dos Correios, favoravel á divulgação do Esperanto, autorisou as directorias postaes superiores a investigarem qual o numero de funccionarios postaes, telegraphistas e telephonistas e o endereço dos mesmos e transmittirem essas informações ao Conselheiro Superior dos Correios Snr. O. Reber, de Bamberg, presidente da Liga internacional dos Funccionarios Postaes Esperantistas.

Breslau — Está annunciado para Junho de 1922 o 11° Congresso Germanico de Esperanto.

— A Socied. Esp. Germanica recebeu, para seu fundo de propaganda, da firma Mimosa A. G., de Dresden, a somma de 20.000 marcos.

DANTZIG. — O Prof. Max Amort, de Prauzt, secretario de Soc. Esp. de Dantzig, perante um auditorio de 50 pessoas, discursou sobre a «Solução do problema da lingua internacional». Em seguida o sr. W. Kawecki, vice-presidente, convenceu os assistentes sobre a utilidade pratica do Esperanto para os colleccionadores.

ITALIA. *Milão* — Quinze esperantistas iniciaram a propaganda por meio de excursões a Como, sob a direcção dos srs. Majnardi, Duchini e Camelli, presidente e membro da Esperanta Domo. Pouco tempo depois identico passeio foi realisado, a Monza; como resultado installaram-se alguns cursos.

S. Giovani Valdarno — Após uma conferencia com o Padre Mazzini, abbade de Badiola, sobre a utilidade do Esperanto, alguns seminaristas encetaram o estudo da lingua e bem assim o Conego Peroni, director do Seminario de Fiesole; tendo ouvido Mazzini, apprehendeu o grande alcance do Esperanto e iniciou a sua aprendisagem, apesar dos multiplos encargos, de que se acha onerado.

Em *Terni*, *Trento*, *Treviso*, *Veneza* e *Verona* tem sido inaugurados novos cursos e bem assim em todo o Sul da Italia, onde o movimento renasce pujante, graças aos esforços dos srs. Palermo e Cezarini.

Roma — O sr. Hon. Krekich, deputado por Zara, pediu officialmente ao sr. Ministro da Instrucção Publica a sua opinião sobre a opportunidade da inauguração de cursos livres de Esperanto durante o anno lectivo de 1921—1922, na Universidade e no Instituto Superior de Estudos Commerciaes, em Roma.

Trieste — A Soc. Italiana para o progresso das Sciencias, a 13 de Setembro ultimo, na ordem do dia, entre outros assumptos, votou uma moção favoravel ao Esperanto.

O Prof. Kom. A. Alessio, a 10 de Setembro, pronunciou bella e applaudida allocução sobre o «Esperanto e Naciismo», provando que o Esperanto de modo algum se oppõe ao amor patrio, e que mesmo para os Italianos é o unico meio de fazer desapparecer a desigualdade em que se acha a sua lingua em relação as outras, nos Congressos internacionaes.

V. S.

Federação Internacional Feminina

Acaba de ser fundada na Capital de S. Paulo a Federação Internacional Feminina, cujo objectivo é a educação intellectual e moral da mulher para a sua emancipação. A Federação fundará grupos nos Estados, e já está funccionando o de Santos. A acção do agrupamento das senhoras se estenderá ao estrangeiro, para o que resolveu fazer uso do Esperanto. Está a frente do movimento D. Maria Lacerda de Moura *(Avenida Angelica 181, S. Paulo)*

BIBLIOGRAFIO

Ni ricevis kaj tre dankas :

Ekzercaro eltirita el Fundamento de Esperanto. Presejo de *Albert Hille, Dresden, Germanujo.* Prezo nemontrita. Sur la paĝo 6 du preseraroj. Ĉu austataŭ Ĉu.

L'Esperanto et les Associations Internacionales au Congrès Mondial de Bruxelles 1920. *Esperantista Centra Oficejo : 51, rue de Clichy, Paris.* Prezo : 2 fr. frankoj.

Esperanto, raporto prezentita al la *Klubo de Inĝenieroj* de d-ro Aarão Reis, Universitata profesoro. Ĝi estas publikigita de la Klubo mem kaj dissendita al ĉiuj membroj.

Essai sur la derivation comparée dans les langues naturelles et artificielles, par Camille Aymonier. *Esperantista Centra Oficejo. 51, rue de Clichy. Paris.* Prezo : 5 fr. frankoj.

Eŭropo Unuigita. Nº 1. (Skizo de praktika programo pacifista). Teksto Esperanta-Franca. *V. Zielinski. Konstantinopolo. 1921.* Prezo : 25 pstrs ; 2 fr. frankoj. Impression «Phenix».

Nova Tempo — Libretaro. Unua kajero. Aŭstria Kolekto de legindaj rakontetoj, fabloj, k. t. p. — Eldonejo *Nova Tempo, Wien, VI. Mollardgasse nr. 55 Aŭstrujo.* Presita ĉe A. K. Perschak, Wien XXI. Prezo: 3 g. mk. aŭ 0,30 sv. frankoj.

Tra la mondo. Internacia legolibro. Kolektita kaj prilaborita de Paul Bennemann. la parto: Por komencantoj, kun multaj bildoj kaj muziknotoj.*Ferdinand Hirt & Sohn en Leipzig.* Esperanto Fako. Prezo : 10 g. mk.

Ĉu la kulturitaj nacioj bezonas kristanismon? Mediteroj notitaj de H. Salokannel. Vendata por la bono de blindaj esperantistoj. Aĉetebla ĉe *O. Y. Movado A. B. Kasarmink, 20. Helsinki. Finnlando.* Prezo : 3 respondkuponoj.

Regularo de «Nova Samideanaro», esperanta asocio fondita je la 14a de Aprilo 1919. Sidejo : *Strato Tristão Gonçalves. 246. Fortaleza. Ceará. Brazilio.*

La Katolika Esperanto-Movado kaj ĝia organo **Espero Katolika.** Eklezia aprobo kun «Imprimatur». Eldonaĵo de la *Internacia Akcia Societo «Espero Katolika», en Udenhout. Nederlando.*

Esperanto-Katalogo. No 1, eldonita de *Pola Esperanto-Servo.* Gvid. Francisko Prengel. *Bydgoszcz, Kordeckiego 1a. Polujo.*

Gvidfolio tra Versailles. Eldonita de la loka Grupo sub la aŭspicioj de U. E. A. kaj de la Iniciata sindikato por turismo de Versailles kaj ĉirkaŭaĵoj.

Dr. Ludovico Lazaro Zamenhof e a lingua internacional Esperanto. Propaganda folio eldonita de «Esperantista Rondeto Verda Stelo». *S Catharina. Brazilio.*

Fratoj. Rakonto de Elin-Pelin. Tradukis el bulgara lingvo Georgi Fandikov. Kolekto «Bulgara Bukedo», Nº 2. Mendebla de *Centra librejo «Esperanto» Sofia-Bulgarujo.* Prezo : 8 Sd.

Esperanto - Katalogo. Nr. 5 Oktobro 1921. Eldonita de *Esperanto-Verlag Friedrich Ellersiek. Berlin S 59. Wissmannstr. 46. Germanujo.*

Samideano. Internacia Biblioteko. N-o 1. Eldonejo *Oskar Ziegler & Ko, Marktredwitz (Bavarujo).* Prezo : 2,50 M.

Babiladoj de bonhumora Zamenhofano. J. Sapiro. *Bialystok.* Rekomendita de Esperantista Literatura Asocio. Prezo : 5 respondkuponoj. Havebla ĉe *Pola Esperanto-Servo. Kordeckiego 1a Bydgoszcz. Polujo.*

La Pesto en Milano dum 1630. El «La Gefianĉoj» de A. Manzoni. Ĉapitroj XXXIa — XXXIIa tradukitaj de Dokt P. C. Monti. Kolekto de la Itala Katedro de Esperanto. Eldonisto *A. Paolet. S. Vito al Tagliamento. Itallando.* Prezo : L. 2.

Vojaĝo de Esperantistoj al la Xa Universala Esperantista Kongreso. Interesa ludo simila al la tre konata «Gloro». Eldono de *Barnaula Esperantista Societo : Barnaulo, Siberio, Altaja gubernio, str. «Esperanto», 59.*

Afiŝo kun esperanta teksto pri la II-a Oficiala Foiro de Specimenoj - Barcelona 20-30 Aprilo. Ĝi estas presita sur arta papero imitanta fajencon (50 : 64 cm).

Vortaro de Komercajoj. Aldono al la dua volumo de l' foira adreslibro de la Internaciaj Foiroj de Frankfurt a. M. Parto : esperanto - germana. Eldonita de Messamt (Esperanto-fako) Frankfurt a. M. Germanujo. Prezo : 1 marko.

Invito al la Printempa Foiro de Leipzig. 6an 12an de Marto 1921. 12-paĝa prospekto bele presita kaj ilustrita. Bona propagandilo.

Hoteloj en Rio de Janeiro

Fluminense Hotel - P. da Republica, 207/209
Parque Hotel - Praça da Republica, 211
Minas-S. Paulo Hotel - P. da Republica, 199
Hotel Gomes - Rua Visconde de Itaúna, 44
Restaurant Schaieder - Rua Visconde de Itaúna, 149

KORESPONDADO

S-RO KAMISOV ANDREO, instruisto — *str. Leono Tolstoj, 35. Simbirsko, Rusujo*, deziras korespondadi pri liberaj temoj.

S-RO SEITARO MATSUBA — *Tanabe, Kii, Japanujo*, deziras interŝanĝi ilustritajn poŝtkartojn.

TRAVNIČKOVA LUDMILA — *Plzeň Ĉeĥoslovakujo Lohotinská ul. 20*, deziras korespondi per il. pk, bfl, k. ĉ. l. Li tuj respondas.

S-RO NICODEM STUZEWSKI, libristo kaj paperisto, *Tomaszów — Mazowiechi. Polujo*, deziras korespondadi kun braziloj pri la prezoj de vivado kaj diversaj materialoj.

S-RO I. SAPIR TEJN, *Poŝtkesto, 23, Gomel, Rusujo*, deziras korespondadi per poŝtkartoj.

S-RO HABERMEHL HENRIKO, *str. Laŭsane nº 2, Strasburg, Francujo*, deziras interŝanĝi p. k. i.

Kiu sendos al S-RO PAUL MUNTEN, *Fuerstenwall, 119, Dusseldorf, Germanujo*, 40-50 diversajn poŝtmarkojn, ricevos la saman nombron da nuntempaj poŝtmarkoj el lia lando.

D-RO AMERICO DA SILVA PINTO — *Laranjeiras, 227, Rio de Janeiro, Brazilio*, deziras interŝanĝi poŝtmarkojn.

